

Pozew o ustanowienie rozdzielnosci majątkowej między małżonkami

Informacje ogólne

Współwłasność majątkowa

Z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami, z mocy ustawy, wspólność majątkowa (wspólność ustawowa). Oznacza to, że przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jedno z nich stanowią majątek wspólny. Przedmioty majątkowe nieobjęte wspólnością ustawową należą do majątku osobistego każdego z małżonków.

Rozdzielnosc majątkowa

Rozdzielnosc majątkowa polega na tym, że każdy z małżonków ma swój majątek osobisty, którym zarządza, bez konieczności uzyskiwania zgody współmałżonka.

Jeśli chcemy ustanowić rozdzielnosc majątkową, można, przed ślubem, ale także po zawarciu związku małżeńskiego, zawrzeć umowę majątkową, w której uregulujemy stosunki majątkowe w sposób najbardziej odpowiedni dla nas. Należy pamiętać jednak, że umowę musi sporządzić notariusz. Niekiedy zawarcie umowy w czasie trwania małżeństwa jest niemożliwe, np. małżonkowie nie mogą dojść do porozumienia. W takiej sytuacji, z ważnych powodów, każdy z małżonków może żądać ustanowienia rozdzielnosci majątkowej przez sąd.

Ważne powody

Obowiązujące przepisy nie definiują pojęcia „ważne powody”; w praktyce będą to sytuacje natury majątkowej polegające na: trwonieniu majątku wspólnego na skutek hulaszczego trybu życia, alkoholizmu, rażącej niegospodarności itp., uchylaniu się od pomnażania i utrzymywania substancji majątku wspólnego albo też zatrzymaniu tego majątku wyłącznie dla siebie i niedopuszczeniu współmałżonka do korzystania z niego; mogą to być także okoliczności natury niemajątkowej, np. faktyczna separacja małżonków, zaistnienie podstaw do domagania się rozvodu itp.

PUŁAPKI

Ważnych powodów uzasadniających ustanowienie przez sąd rozdzielnosci majątkowej nie stanowią okoliczności niezawinione przez małżonka bądź niezależne od jego woli, np. długotrwała choroba. Dlatego lepiej w pozwie nie powoływać się na tego typu okoliczności, ponieważ sąd i tak nie weźmie ich pod uwagę, wydając wyrok.

Kiedy powstaje rozdzielnosc

Rozdzielnosc majątkowa powstaje z dniem oznaczonym w wyroku, który ją ustanawia. W związku z tym sąd ma obowiązek w sentencji wyroku oznaczyć dokładnie datę (dzień, miesiąc, rok), w której powstanie rozdzielnosc majątkowa. Może to być data wcześniejsza od dnia wyroku, a w wyjątkowych wypadkach sąd może ustanowić rozdzielnosc majątkową nawet z dniem wcześniejszym niż dzień wytoczenia powództwa, w szczególności jeżeli małżonkowie żyli w rozłączeniu. Będą to jednak sytuacje wyjątkowe, ponieważ wówczas sąd ma także na względzie ochronę interesu wierzycieli każdego z małżonków (wyrok SN z 3 lutego 1995 r., sygn. akt II CRN 162/94, OSNC z 1995 r. nr 6, poz. 100).

Jeżeli sąd nie oznaczył w wyroku daty powstania rozdzielnosci majątkowej, możemy wnosić o uzupełnienie wyroku w tym zakresie. Wniosek w tej sprawie powinniśmy złożyć w terminie 2 tygodni od daty ogłoszenia wyroku. Jeżeli w tym czasie, bez swojej winy, nie złożyliśmy wniosku o jego uzupełnienie, wówczas powinniśmy złożyć do sądu wniosek o przywrócenie terminu na dokonanie tej czynności. Pismo z wnioskiem o przywrócenie terminu wnosi się do sądu, w którym czynność miała być dokonana, w ciągu tygodnia od czasu ustania przyczyny uchybienia terminowi. W piśmie tym należy uzasadnić brak naszej winy w niezachowaniu terminu, np. ważny wyjazd służbowy. Równocześnie z wnioskiem powinniśmy złożyć wniosek o uzupełnienie wyroku.

Zabezpieczenie majątku

Korzystnym rozwiązaniem jest zgłoszenie żądania, aby sąd na czas trwania procesu zabezpieczył majątek wspólny małżonków przed uszczupleniem. W tym celu należy zgłosić tzw. wniosek o zabezpieczenie powództwa. Żądanie w tym zakresie powinniśmy zgłosić w pozwie albo w toku postępowania (na rozprawie albo poza nią). Zabezpieczenie może polegać na unormowaniu stosunków majątkowych między małżonkami, np. przez poddanie jednego lub obojga małżonków określonym ograniczeniom w zakresie zarządu majątkiem wspólnym.

PRZYKŁAD

Żona wniosła pozew do sądu o ustanowienie rozdzielności majątkowej ze swoim mężem – który nadużywał alkoholu i trwonił majątek wspólny. Spodziewając się jednak, że sprawa może się przeciągać, w pozwie sformułowała wniosek o zabezpieczenie powództwa poprzez odebranie małżonkowi na czas procesu możliwości zarządu majątkiem wspólnym. Sąd przychylił się do jej wniosku i zadecydował o pozbawieniu małżonka możliwości dokonywania wypłat ze wspólnego konta bankowego małżonków.

Pełnomocnictwo

Jeżeli w sprawie o ustanowienie rozdzielności majątkowej między małżonkami nie możemy działać osobiście, to musimy udzielić pełnomocnictwa do prowadzenia danej sprawy (tzw. pełnomocnictwo szczególne).

Jak przygotować pozew

Krok 1

WYBRANIE WŁAŚCIWEGO SĄDU. Powództwo ze stosunku małżeństwa wytacza się przed sąd rejonowy, w którego okręgu małżonkowie mieli ostatnie miejsce zamieszkania, jeżeli choć jedno z nich w okręgu tym jeszcze ma miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu. Z braku takiej podstawy wyłącznie właściwy jest sąd miejsca zamieszkania strony pozwanej, a jeżeli i tej podstawy nie ma - sąd miejsca zamieszkania powoda.

Krok 2

WSKAZANIE POWODA. Osobą uprawnioną do wystąpienia z powództwem o ustanowienie rozdzielności majątkowej jest każdy z małżonków. Ustanowienia przez sąd rozdzielności majątkowej może żądać także wierzyciel jednego z małżonków, jeżeli uprawdopodobni, że zaspokojenie wierzytelności stwierdzonej tytułem wykonawczym wymaga dokonania podziału majątku wspólnego małżonków.

Krok 3

WSKAZANIE POZWANEGO. W przypadku pozwu o ustanowienie rozdzielności majątkowej między małżonkami pozwanym jest zawsze drugi małżonek.

Krok 4

SFORMUŁOWANIE WNIOSKU. W pozwie musi znaleźć się wyraźne żądanie, aby sąd ustanowił rozdzielność majątkową między małżonkami. Wniosek ten jest obligatoryjny.

Pozostałe wnioski mogą zostać zamieszczone według naszego uznania. Może to być np. wniosek o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu lub wnioski dowodowe (np. o wezwanie konkretnych świadków).

Krok 5

UZASADNIENIE. W uzasadnieniu pozwu o ustanowienie rozdzielności majątkową między małżonkami trzeba wskazać, że strony pozostają we wspólności majątkowej. Następnie konieczne jest wykazanie, że zachodzą ważne powody dla rozwiązania przez sąd wspólności, np. trwonienie majątku wspólnego, nieprzyczynianie się do zaspokajania potrzeb rodziny itp. Każda z okoliczności musi zostać poparta konkretnym dowodem, np. zeznaniami świadków, dokumentami.

Krok 6

ZAŁĄCZNIKI. Wszystkie dokumenty powołane jako dowody muszą zostać wymienione w spisie załączników. Do pozwu konieczne też trzeba dołączyć jego odpis dla strony pozwanej oraz kserokopie załączników. Należy to również umieścić w spisie załączników. Musimy pamiętać, że dokumenty stanowiące dowody należy składać do sądu w oryginałach.

Krok 7

PODPISZ POZEW. Podpis pod pozwem musi być własnoręczny. Nie możemy o tym zapominać, bo niepodpisany pozew nie zostanie rozpoznany w terminie.

Formalności

GP RADZI

Po orzeczeniu przez sąd rozdzielności majątkowej między małżonkami powinni oni majątek wspólny podzielić. Dopiero wtedy każdy z małżonków może swobodnie dysponować należącą do niego częścią. Podziału można dokonać we własnym zakresie – w drodze umowy o podział majątku, a jeśli małżonkowie nie mogą dojść do porozumienia, może podzielić go sąd. W tym celu należy wszcząć postępowanie o podział majątku.

Wniesienie pozwu

Pozew można wnieść osobiście w biurze podawczym właściwego sądu. Można też przesłać go listem poleconym na adres sądu. Trzeba przy tym pamiętać, żeby do czasu rozpoczęcia sprawy zachować dowód nadania listu poleconego.

PODSTAWA PRAWNA

- **Art. 52 ustawy z 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. Nr 9, poz. 59 z późn.zm.).**
- **Art. 17 pkt 4, art. 41, 426, 730 ustawy z 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 296 z późn.zm.).**

Arkadiusz Koper